

[Sigsgaard.]

efter min opfattelse burde yde statslig støtte til de befrielsesfronten, der i Afrika kæmper imod den portugisiske undertrykkelse. Jeg bebudede dengang, at mit parti om nødvendigt ville stille forslag om en sådan støtte, men naturligvis foretrækker vi, at regeringen selv tager initiativ i denne sag.

Desværre kommenterede ministeren slet ikke det, jeg dengang sagde om befrielsesbevægelserne, men et svar, synes jeg, må frem, og derfor har jeg stillet spørgsmålet her i dag. Den svenske regering meddelte ved udenrigsminister Torsten Nilsson i december sidste år, at den i fremtiden vil støtte de afrikanske befrielsesbevægelser; også på den baggrund håber jeg, at ministeren kan svare positivt på spørgsmålet.

Forholdet i dag er desværre, at Portugals kolonikrige føres med NATO-våben og med støtte fra en lang række NATO-lande; det fremgår f. eks. af, at de bombefly, der benyttes, bl. a. er B 26-fly og FIAT-fly leveret af Vesttyskland og Canada. Det hævdes endvidere i tidsskriftet Jeune Afrique, nr. 290 fra juli 1966, at portugisiske desertører skulle have meddelt, at der i Guinea anvendes tyske fly med vesttysk besætning. Men desuden er det jo sådan, at også Danmark støtter de portugisiske regimer i Afrika gennem en række private firmaer; f. eks. har Højgaard & Schultz og F. L. Smidth store interesser i Angola. Det ville være begyndelsen til en bedre politik, hvis regeringen ville støtte befrielsesbevægelserne ligesom den svenske regering, og som det er nævnt i den skriftlige motivering; foreligger der anmodninger til regeringen om støtte.

Udenrigsminister (Poul Hartling): Som jeg allerede havde lejlighed til at nævne her i tinget den 22. januar i år, stemte Danmark under den netop afsluttede FN-generalforsamling for første gang siden 1965 for en resolution fremsat af en række afro-asiatiske lande, der bl. a. opfordrer Portugal til at afvikle sine kolonier på grundlag af befolkningernes selvbestemmelsesret.

Jeg anførte også, at den danske repræsentant ved denne lejlighed i sin stemmeforklaring fremsatte en stærk appel til den nye portugisiske regering om at tage landets

hidtidige kolonipolitik op til fornyet overvejelse.

Resolutionens artikel 5 indeholder en appel til alle FNs medlemslande om at yde befolkningerne i de portugisiske kolonier den moralske og materielle bistand, som er nødvendig for genoprettelsen af deres rettigheder. Denne bistand vil vi yde i overensstemmelse med folkerettens almindelige regler og FNs pagt. Det betyder i praksis, at vi sætter ind på det humanitære område. På basis af FNs deklaration om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger støttes uddannelsen af indbyggere fra disse områder, således at der uddannes personer, som kan overtage ansvaret for administrationen og den økonomiske og sociale udvikling i deres lande. Denne støtte har dels en humanitær karakter og dels, hvor det lader sig gøre, et videre sigte i form af egentlig teknisk bistand. Sammen med andre FN-medlemslande har Danmark og de andre nordiske lande både gennem De Forenede Nationer og på anden måde ydet bidrag til, at den nævnte støtte har kunnet gennemføres.

Hvad nu særlig angår Moçambique-Instituttet, som blev nævnt i spørgerens skriftlige begrundelse, er forholdet det, at der tidligere gennem FNs højkommissær for flygtninge er ydet et dansk bidrag til instituttets byggeprogram.

Sigsgaard: Jeg takker for svaret. Det fremgik deraf, at den støtte, der eventuelt måtte blive ydet, vil blive ydet gennem internationale organisationer, hvis jeg forstod ministeren rigtigt. Til det skal jeg kun bemærke, at så vidt jeg er orienteret, og jeg har haft lejlighed til at føre samtaler med repræsentanter for disse befrielsesbevægelser, ønsker de ikke, at støtten skal gå over de internationale organisationer på grund af deres erfaringer for, at en sådan støtte bliver mindre effektiv, end hvis den ydes direkte. Det er altså en direkte støtte, der er behov for. Det er en direkte støtte, den svenske regering har bebudet at ville gå ind for, og mit spørgsmål går på, om Danmark vil yde en sådan direkte støtte.

Når ministeren nævner resolutionen, som Danmark stemte for, erindrer ministeren sikkert en diskussion, der fandt sted her i tinget, hvor nogle, deriblandt jeg, havde den